

VIEŠOJI ĮSTAIGA LIETUVOS PRABAVIMO RŪMAI

2022 m. gruodžio 31 d.

VEIKLOS ATASKAITA

I. BENDROJI DALIS

Informacija apie įstaigą

Pavadinimas: viešoji įstaiga Lietuvos prabavimo rūmai (toliau – Įstaiga).

Teisinė forma: viešoji įstaiga.

Iki 2021 m. rugpjūčio 24 d. teisinė forma buvo “valstybės įmonė”, teisinės formos pakeitimo pagrindas – 2021 m. rugpjūčio 11 d. Finansų ministro įsakymas Nr. 1K-284 “Dėl valstybės įmonės „Lietuvos prabavimo rūmai“ pertvarkymo į viešąją įstaigą”.

Įstaigos dalininkė – Lietuvos Respublika. Įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos finansų ministerija.

Registro tvarkytojas: valstybės įmonė Registrų centras.

Įmonės kodas: 152035320.

Buveinės adresas: M. K. Čiurlionio g. 65, LT 66164 Druskininkai.

Įstaigos regioniniai padaliniai: Vilniuje – Žirmūnų g. 70, Kaune – Gedimino g. 28, Klaipėdoje – Tomo g. 20.

Telefonas: (8 313) 51183.

Interneto svetainė: www.lpr.lt.

Finansinių metų pradžia 2022 m. sausio 1 d., pabaiga – 2022 m. gruodžio 31 d.

Įstaigos veiklos tikslai, uždaviniai ir funkcijos

Įstaigos veiklos tikslas – tenkinti viešuosius interesus, siekiant apginti Lietuvos Respublikos, tauriųjų metalų, brangakmenių vartotojų, gamintojų ir tiekėjų teisėtus interesus ir užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui – apibrėžtas Įstaigos įstatuose (9 p.; toliau – Įstatas), patvirtintuose 2021 m. rugpjūčio 11 d. Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-284 “Dėl valstybės įmonės „Lietuvos prabavimo rūmai“ pertvarkymo į viešąją įstaigą”.

Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymas (15 str. 2 d.; toliau – Įstatymas) nustato Įstaigai pavestas tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinę priežiūros funkcijas:

- tauriųjų metalų, brangakmenių, jų gaminių, pusgaminių, atliekų ir laužo prabavimas;
- ūkio subjektų su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais susijusios veiklos atitikties šio įstatymo ir kitų su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais susijusių veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatytiems reikalavimams priežiūra.

Įstaigai pavestas vykdyti veiklas reglamentuoja Įstatymas (16 str. 2 d., 16 str. 3 d.) ir Įstatas (9 ir 10 punktai).

Vienas pagrindinių Įstaigai keliamų uždavinių – įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka siekti, kad prieš patekdami į rinką, tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminiai būtų kokybiškai patikrinti (prabuoti), paženklinėti bei įspauduoti pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus. Tauriųjų metalų ir brangakmenių, jų gaminių prabavimo ir įspaudavimo paslaugos atliekamos, taikant šiuolaikinius bandymų metodus ir naudojant analitinę įrangą bei modernias technologijas.

Kita svarbi Įstaigos vykdoma funkcija – ūkio subjektų vykdomos veiklos su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais atitikties galiojančių teisės aktų reikalavimams vertinimas, atliekant planinius ir neplaninius ūkio subjektų veiklos su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais tikrinimus veiklos vietose (rinkoje) arba kontrolinių klausimynų pagalba pirmaisiais ūkio subjektų verslo metais.

Paslaugų tarifai

Atlygio už Įstatymo nustatytas pagrindines Įstaigos vykdomas prabavimo, įspaudavimo bei kokybės pažymėjimų išdavimo veiklas skaičiavimo tvarka nustatyta finansų ministro 2021 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 1K-357 „Dėl tauriųjų metalų ir brangakmenių prabavimo valstybinės priežiūros institucijos atlygio ir jos vykdomos ūkinės komercinės veiklos kainų ir tarifų skaičiavimo taisyklių patvirtinimo“.

Nustatyta tvarka apskaičiuoti pagrindinių Įstaigos vykdomų prabavimo, įspaudavimo bei kokybės pažymėjimų išdavimo veiklų atlygio dydžiai patvirtinti Įstaigos direktoriaus 2021 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. (1.6)1-61.

Įstaigos ūkinės – komercinės veiklos (paslaugų, darbų bei produkcijos) kainų ir tarifų sąrašas patvirtintas Įstaigos direktoriaus 2021 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. (1.6)1-63.

Įstaigos veiklų atlygio dydžiai ir ūkinės – komercinės veiklos (paslaugų, darbų bei produkcijos) kainų ir tarifų sąrašas viešai skelbiami Teisės aktų registre (TAR'e) ir Įstaigos interneto svetainėje www.lpr.lt.

II. ĮSTAIGOS TURTAS IR KAPITALAS

Vienas iš svarbiausių Įstaigos valdymo efektyvumą lemiančių veiksnių – užtikrinti racionalų Įstaigos išteklių valdymą.

Įstaigos dalininko kapitalas

Įstaigos dalininko kapitalas 2021 m. gruodžio 31 d. siekė 1 167 435 Eur. Dalininko kapitalo dydis patvirtintas 2021 m. rugpjūčio 11 d. finansų ministro įsakymo Nr. 1K-284 „Dėl valstybės įmonės „Lietuvos prabavimo rūmai“ pertvarkymo į viešąją įstaigą“ 1.5 punktu.

Įstaigos turtas

Įstaigos turtas 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė 2 325231 Eur: ilgalaikis – 1 038863 Eur, trumpalaikis – 1 286368 Eur.

2022 m. ilgalaikio (materialaus ir nematerialaus) turto Įstaiga įsigijo už 23,9 tūkst. Eur (kompiuteriai, oro kondicionieriai, analitinė įranga, licencijos, kt.). Taip pat atnaujinta apsaugos ir gaisro signalizacijos bei vaizdo stebėjimo sistemos, bendra suma – 14,1 tūkst. Eur.

2022 m. ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos sudarė 92,8 tūkst. Eur.

Įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos nustatytų siektinų veiklos rodiklių vykdymas

Įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti Finansų ministerija finansų ministro valdymo sričių 2022 – 2024 metų strateginiame veiklos plane, patvirtintame finansų ministro 2022 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. 1K-311, Įstaigai nustatė siektiną tikslą - siekti efektyvaus ir skaidraus viešųjų finansų ir valstybės turto valdymo.

Vidutinis ūkio subjektų, deklaravusių veiklą su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais, skaičius 2021 metais, nuo kurio buvo skaičiuojamas planinis 2022 metams ūkio subjektų veiklos patikrinimų skaičiaus rodiklis (10 proc.) – 1790,5 (2021 m. sausio 1 d. – 1927 ūkio subjektai, 2021 m. gruodžio 31 d. – 1654 (2021 m. vidurkis – $(1927+1654):2=1790,5$).

Ataskaitiniu laikotarpiu atlikti 184 ūkio subjektų veiklos su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais patikrinimai.

2022 metais, atliekant valstybinę tauriųjų metalų ir brangakmenių priežiūrą, rinkoje buvo pasirinktinai patikrinta skirtų realizuoti 180140 gaminių, deklaruotų kaip tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminiai, atitiktis galiojančių teisės aktų reikalavimams, iš jų 39098 auksiniai gaminiai ir 69042 sidabriniai gaminiai.

Iš pasirinktinai patikrintų 180140 gaminių 1367 gaminiai arba 1,3 proc. neatitiko galiojančių teisės aktų reikalavimų (dėl ženklinimo, prabos, masės, įspaudų autentiškumo ir pan.) arba rinkoje patikrintų tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminių, atitinkančių teisės aktų reikalavimus, dalis nuo visų rinkoje patikrintų tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminių skaičiaus – 98,7 proc.

2022 metais finansų ministro valdymo sričių 2022 – 2024 metų strateginiame veiklos plane, patvirtintame finansų ministro 2022 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. 1K-86 (su 2022 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 1K-423 pakeitimais) numatytų rodiklių vykdymas pateikiamas I lentelėje:

1 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio reikšmė 2022 m.	
		Planinė	Faktinė
1.	Patikrintų ūkio subjektų skaičius, palyginti su praėjusiais metais veiklą su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais deklaravusių ūkio subjektų skaičiaus vidurkiu (proc.)	10	10,3
2.	Rinkoje patikrintų tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminių, atitinkančių teisės aktų reikalavimus, dalis nuo visų rinkoje patikrintų tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminių skaičiaus (rinkos apsaugos lygio rodiklis, proc.)	95	98,7

II. ĮSTAIGOS VALDYMAS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymu ir Įstaigos įstatų, patvirtintų finansų ministro 2021 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 1K-284 “Dėl valstybės įmonės „Lietuvos prabavimo rūmai“ pertvarkymo į viešąją įstaigą“, 29 punktu, Įstaigos organai yra:

1. visuotinis dalininkų susirinkimas;
2. vienasmenis valdymo organas – Įstaigos direktorius.

Įstaigos organizacinė struktūra patvirtinta finansų ministro 2022 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. 1K-314.

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje Įstaigoje 2022 m. sausio 1 d. dirbo 26, pabaigoje – 2022 m. gruodžio 31 d. – 28 darbuotojai.

Įstaigoje dirba aukštos kvalifikacijos specialistai, sukaupę didelę patirtį tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros (prabavimo, brangakmenių ekspertizių ir inspektavimo) srityje.

Įstaigos vykdomų paslaugų kokybė besąlygiškai susijusi su specialiųjų gebėjimų reikalaujančiais žmogiškaisiais ištekliais, todėl vienas iš prioritetinių tikslų – sustiprinti Įstaigos darbuotojų profesionalumą, tobulinti jų kompetencijas. Specialistai Lietuvoje nerengiami, o sąlygos kelti kvalifikaciją yra minimalios, todėl darbuotojai skatinami tobulintis užsienyje.

Siekdami sėkmingai įgyvendinti Įstaigos strateginius tikslus ir pagerinti Įstaigos paslaugų kokybę, stiprinama vidaus kontrolė, peržiūrimi veiklos procesai, didinamas darbuotojų profesionalumas, kompetencija, sudarant palankias sąlygas kelti kvalifikaciją, o siekiant motyvuoti ir išlaikyti patyrusius darbuotojus, ataskaitiniu laikotarpiu peržiūrėtas į ženklus didinimo pusę visų darbuotojų darbo užmokestis.

III. ĮSTAIGOS VEIKLA

Įstaigos klientai ir pagrindinės jų grupės

Klientų ratas yra ribotas – Įstaiga teikia paslaugas ūkio subjektams, užsiimantiems su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais susijusia veikla: tauriųjų metalų gaminių gamintojams, importuotojams, prekybininkams, o taip pat – fiziniams asmenims, pateikusiems ištirti asmeninius daiktus, bei valstybės institucijoms (dėl konfiskuotų tauriųjų metalų gaminių ekspertizės atlikimo, ikiteisminio tyrimo objektų ir pan.). Pagrindiniai klientai – veiklą su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais deklaruojant ūkio subjektai.

Didžioji dalis veiklą su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais deklaravusių ūkio subjektų planavo vykdyti keletą su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais susijusias veiklas (pavyzdžiui, gamybą, taisymą ir prekybą gaminiais arba prekybą gaminiais, supirkimą ir lombardą, kt.).

Ūkio subjektų, įrašytų į Ūkio subjektų, užsiimančių su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais susijusia veikla sąrašą, skaičiaus dinamika 2022 metais pateikiama 2 lentelėje.

2 lentelė

Ūkio subjektai pagal statusą	2021-12-31 Ūkio subjektų sąrašo duomenimis	2022 m. veiklą		2022-12-31 Ūkio subjektų sąrašo duomenimis	
		deklaravo/ pradėjo	nutraukė		
Juridiniai asmenys	1205	+66	-59	1212	UAB 827 (48,2 proc.) IĮ 190 (11,1 proc.) MB 148 (8,6 proc.) Kita 47 (2,8 proc.)
Fiziniai asmenys	449	+ 106	-52	503	29,3 proc. visų ūkio subjektų
IŠ VISO:	1654	+ 172	-111	1715	

Pažymėtina, kad 2022 metais, pirmi metai po COVID-19 pandemijos, kai veiklą pradėjusių ūkio subjektų skaičius yra didesnis nei veiklą nutraukusių ūkio subjektų skaičių. Pandemijos metu veiklą nutraukusių ūkio subjektų skaičius buvo didesnis nei deklaravusių „naujokų“.

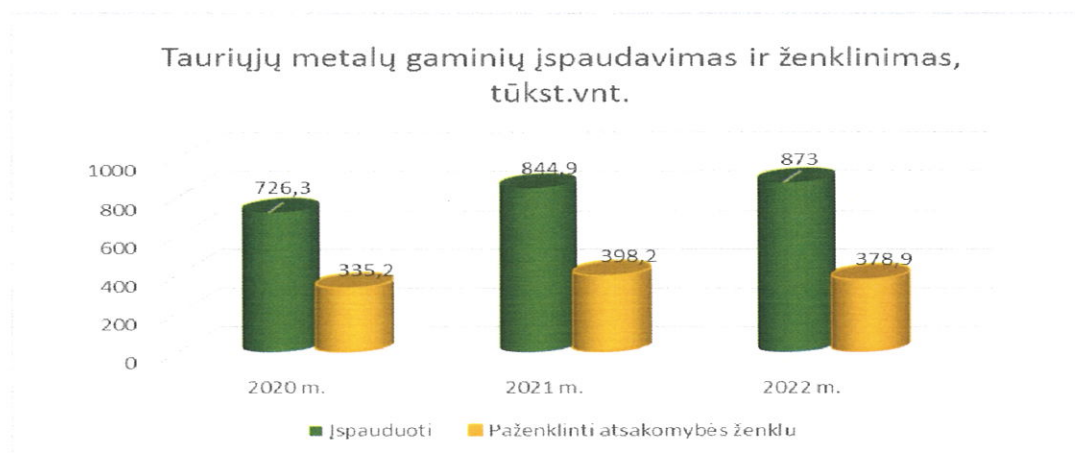
Ateinančiu ataskaitiniu laikotarpiu Įstaiga vykdys įstatymais jai pavestas funkcijas ir sieks įvykdyti jai keliamus uždavinius bei tikslus.

Tauriųjų metalų gaminių prabavimas ir įspaudavimas

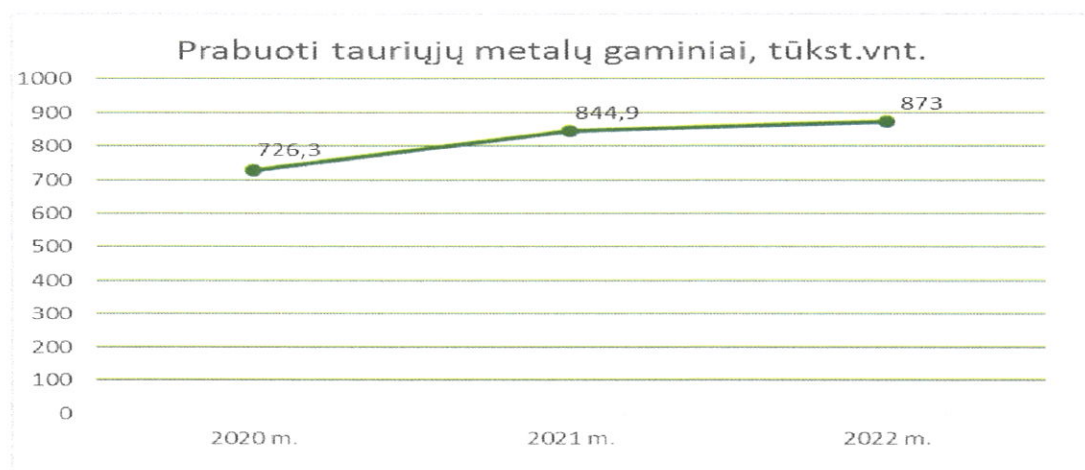
2022 metais Įstaiga prabavo 0,873 mln. tauriųjų metalų gaminių arba 28124 vnt./3,3 proc. daugiau nei ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu (1, 2 pav.).

Visi pateikti tauriųjų metalų gaminiai, prieš juos įspauduojant Lietuvos valstybiniu kontroliniu prabavimo ženklu, buvo tinkamai patikrinti, o užsakovui pageidaujant, paženklinti ir jo

atsakomybės ženklų. Atsakomybės ženklų, užsakovo pageidavimu, paženklinėti 378854 gaminiai, kas sudaro daugiau nei 43,4 proc. visų prabuoti pateiktų gaminių (1 pav.).

1 pav. 2020 – 2022 m. prabuotų, įspauduotų ir paženklintų gaminių kiekis, tūkst. vnt.

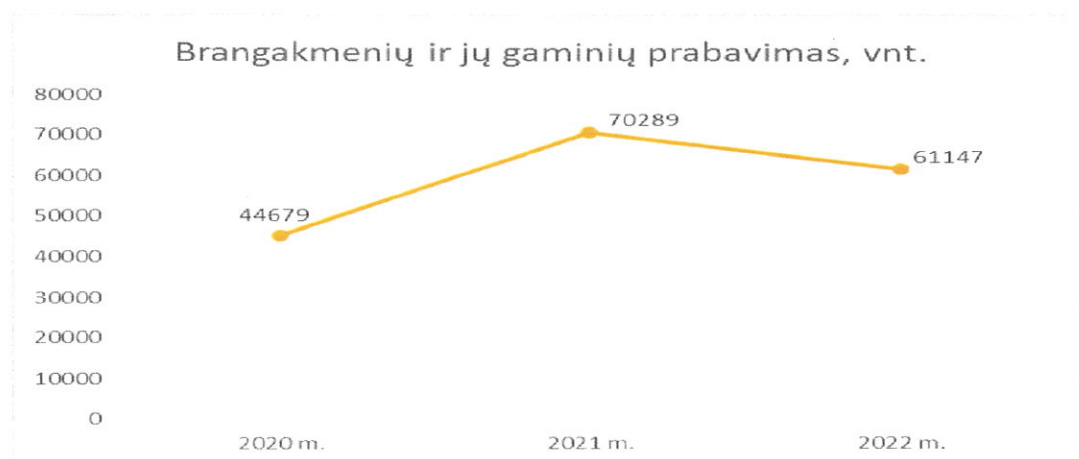

2 pav. 2020 – 2022 m. prabuotų ir įspauduotų gaminių kiekis, vnt.

Brangakmenių ekspertizės

Ataskaitiniu laikotarpiu Įstaigos Brangakmenių tyrimo laboratorijoje patikrinti 61147 gaminiai su brangakmeniais. 2022 metais Įstaigai pateikta prabuoti 13 proc. mažiau brangakmenių ar gaminių su jais nei ankstesniais metais (3 pav.).

Pažymėtina, kad brangakmenių tapatybės ir charakteristikų tyrimai atliekami pagal Pasaulio juvelyrinės konfederacijos (CIBJO) standartus, naudojant gemologijai pritaikytą spektrinę analitinę įrangą: FTIR, Raman, UV-VIS-NIR spektrometrus.

3 pav. 2020 – 2022 m. prabuoti brangakmeniai ar gaminiai su jais, vnt.

Rinkos priežiūra

Ūkio subjektų veiklos su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais kontrolės funkciją atlieka Teisės – inspektavimo tarnybos specialistai. Rinkos priežiūros veiksmai 2022 metais kaip ir ankstesniais metais buvo nukreipti į didžiausius rizikos veiksnius – tauriųjų metalų gaminių ženklų (įspaudų) ir kilmės (išgijimo) dokumentų atitikimo galiojantiems teisės aktams, veiklos legalumo vertinimą bei su verslo liudijimais dirbančių asmenų veiklos priežiūrą, prekybos investiciniu auksu riziką, išvengiant pridėtinės vertės mokesčio klausimais.

Ataskaitiniu laikotarpiu, pasibaigus COVID-19 pandemijai, ūkio subjektų veiklos tikrinimai „grįžo“ į patikrinimus faktinėse ūkio subjektų veiklos vietose.

Ataskaitos dalyje *“Įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos nustatytų siektinų veiklos rodiklių vykdymas”* pateikti pagrindiniai veiklos su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais rinkos priežiūros 2022 metais duomenys.

REACH reglamento įgyvendinimo priežiūra

Įstatymo 16 str. 3 d. 10 p. Įstaigai pagal kompetenciją pavesta vykdyti 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105 bei 2000/21/EB, su visais pakeitimais reikalavimų, susijusių su pavojingųjų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių, jų turinčių gaminių gamybos, tiekimo rinkai ir (arba) naudojimo apribojimais, įgyvendinimo priežiūrą. Pažymėtina, kad ši Įstaigos veikla finansuotina valstybės biudžeto lėšomis (Įstatymo 16 str. 4 d.).

Įstaigos veiklos planavimo dokumentuose numatyta, kad 5 proc. visų pateiktų prabuoti tauriųjų metalų gaminių turi būti patikrinti, ar atitinka REACH reglamento nuostatomis.

Ataskaitiniu laikotarpiu iš pateiktų prabuoti 873003 tauriųjų metalų gaminių, atitikties REACH reglamento nuostatomis vertinimas Įstaigos lėšomis atliktas 49066 gaminiais arba 5,6 proc. visų pateiktų prabuoti gaminių.

859 gaminiai arba 1,75 proc. pagal REACH reglamentą patikrintų gaminių *neatitiko* reglamento nuostatų: 279 dėl nikelio (Ni), 580 dėl kadmio (Kd) ir kitų draudžiamų cheminių medžiagų.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija ir antikorupcinė veikla

Įstaiga – viena iš Lietuvos valstybės institucijų, atsakingų už pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją, kaip numatyta Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme (4 str. 8 d.). Ši Įstaigos veikla finansuotina valstybės biudžeto lėšomis (Įstatymo 16 str. 4 d.).

Įstaiga aktyviai bendradarbiauja ir keičiasi informacija su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (toliau – FNTT) apie atliktų subjektų veiklos, susijusios su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu, patikrinimų rezultatus.

Įstaigos atstovai dalyvavo FNTT organizuotame Nacionaliniame pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinime (aptarime), teikė ataskaitas Lietuvos pažangos vertinimo Europos tarybos Moneyval komitetui, taip pat dalyvavo MONEYVAL ekspertų atliktame Lietuvos pažangos vertinimo etape.

Kiekvieno Įstaigos lėšomis atliekamo ūkio subjekto veiklos su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais patikrinimo metu vertinama ūkio subjekto veiklos atitiktis Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimams, ūkio subjekto taikomos prevencinės pinigų plovimo priemonės. Atlikti 4 tiksliniai ūkio subjektų, užsiimančių aukso gaminių ir/ar gaminių su brangakmeniais prekyba, veiklos patikrinimai dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos atitikties vertinimo.

Siekiant minimalizuoti korupcijos pasireiškimo poveikį Įstaigos veiklai, Įstaigoje aiškiai apibrėžtos darbuotojų teisės ir pareigos, griežtai atskirtos Įstaigos vykdomos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros funkcijos, kurių atlikimą reglamentuoja galiojantys teisės aktai.

Visos Įstaigos sudaromos sutartys derinamos ir vizuojamos skirtingų padalinių atstovų.

Įgyvendindama Finansų ministerijos antikorupcinę programą, Įstaigos svetainėje paskelbta informacija apie pranešėjų apsaugą Įstaigoje, taip pat skelbiama nuoroda į Specialiųjų tyrimų tarnybos svetainę, kur asmenys gali kreiptis dėl pastebėtų korupcijos apraiškų.

V. ĮSTAIGOS FINANSAI

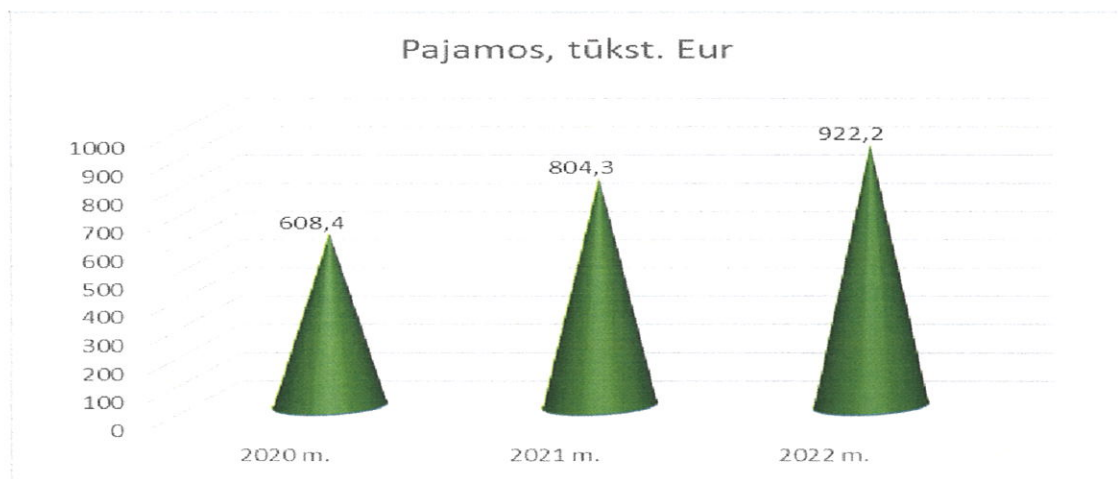
Svarbiausias uždavinys Įstaigos finansų srityje – efektyviai valdyti, paskirstyti ir panaudoti išteklius, siekiant maksimalios naudos. Racionalus finansinių išteklių naudojimas užtikrina tvarią ir stabilią Įstaigos veiklą.

Visa Įstaigos veikla, įskaitant, bet neapsiribojant valstybės pavestomis funkcijomis, vadovaujantis Įstatymu, finansuotinomis valstybės biudžeto lėšomis, buvo vykdoma Įstaigos nuosavomis lėšomis.

2022 m. pajamų – išlaidų sąmatos vykdymas

Finansų ministras 2022 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. 1K-311 patvirtino 2022 m. pajamų – išlaidų sąmatą.

2022 m. Įstaigos pajamos siekė 922,2 tūkst. Eur (planuota uždirbti – 803,0 tūkst. Eur) ir, palyginimui (4 pav.), buvo 117,9 tūkst. Eur/14,7 proc. didesnės nei praėjusiais ataskaitiniais metais ir 313,8 tūkst. Eur/51,6 proc. didesnės nei 2020 m.

4 pav. Įstaigos pajamos 2020 – 2022 m., tūkst. Eur

2022 m. Įstaiga patyrė 886,0 tūkst. Eur sąnaudų. Didžiąją sąnaudų dalį ataskaitiniu laikotarpiu sudarė Įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio bei kitos su darbo apmokėjimu susijusios sąnaudos – beveik 615,0 tūkst. Eur arba 69,4 proc. Didžiausią įtaką darbo užmokesčio sąnaudoms turėjo nuo 2022 m. birželio 1 d. atlygio (pastoviosios ir (ar) kintamos atlyginimo dalies (priedo)) didinimas visiems Įstaigos darbuotojams, taip pat naujų darbuotojų priėmimas.

Tikėtinas Įstaigos perviršis prieš mokesčius – apie 36,0 tūkst. Eur.

Vidaus kontrolės sistema

Įstaigoje įdiegta vidaus kontrolės sistema, apimanti strateginių veiklos planų vykdymo, finansų valdymo ir paslaugų kokybės, Įstaigos valdomo valstybės turto naudojimo ir disponavimo juo kontrolę, sutartinių įsipareigojimų vykdymą, turto bei įsipareigojimų inventorizacijas.

Įstaigoje įdiegtas ir visose veiklos procesuose praktikuojamas „keturių akių“ principas, kuris užtikrina teikiamų paslaugų kokybę, nešališkumą, sumažina klaidų atsiradimą. Specialisto atlikto tauriųjų metalų gaminio įspaudavimo paslaugos kokybę tikrina kitas specialistas. Siekiant patikimai nustatyti tauriojo metalo kiekį gaminyje, po prabavimo bandymų gaminį nesuardančiais bandymų metodais, papildomai atliekama cheminė analizė naudojant pamatinius bandymų metodus. Tauriųjų metalų gaminiai įspauduojami, tik įsitikinus prabavimo rezultatų teisingumu.

VI. SOCIALINĖS IR APLINKOSAUGOS INICIATYVOS

Įstaigos siekis – vykdyti socialiniais, aplinkosauginiais ir skaidrumo principais pagrįstą veiklą, ir tam pasiekti keliami šie uždaviniai:

- laikytis visų Įstaigai taikomų aplinkosaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų;
- pagal galimybes vykdyti „žaliuosius“ pirkimus;
- sudaryti sąlygas darbuotojų kvalifikacijai kelti;
- taupiai ir racionaliai naudoti išteklius;
- sudaryti ir palaikyti saugias ir sveikatai palankias darbo sąlygas.

VII. RIZIKOS VEIKSNIAI IR GRĖSMĖS

Įstaigos paslaugų pirkėjai turi didelę galią Įstaigai, nes gali laisvai rinktis kitų ES prabavimo paslaugas teikiančią įmonę. Pirkėjų derybinės pozicijos yra geresnės nei Įstaigos: dėl palankesnių sidabro prabavimo paslaugų tarifų, dalis paslaugų užsakovų perka kaimyninių šalių prabavimo institucijų paslaugas, dėl to Įstaigos klientų skaičius gali reikšmingai sumažėti, kas neigiamai įtakotų Įstaigos finansinius rezultatus.

Pažymėtina, kad kaimyninių valstybių (Lenkijos ir Latvijos) priežiūros institucijose stebimas tiek veiklos, tiek ir struktūrinis stabilumas, o Lenkijos prabavimo priežiūros institucija ketina steigti brangakmenių tyrimo laboratoriją, kas sudarytų prielaidas atsirasti iš esmės kitai konkurencinei aplinkai.

Tauriųjų metalų gaminius įvežant iš kitų valstybių, išlieka sunkiai identifikuojamų valstybinių kontrolinių prabavimo, Vienos konvencijos ir atsakomybės ženklų klastočių „cirkuliacija“ rinkoje, kas neišvengiamai ilgina rinkos priežiūros procedūras, mažina darbo našumą ir padidina finansinę naštą Įstaigai.

Elektroninių priemonių pagalba vykdoma prekyba tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminiais, veikla pagal verslo liudijimus bei teisė ją vykdyti gyvenamosiose patalpose, nesilaikant šią veiklą reglamentuojančių teisės aktų, ne tiktai „iškreipia“ konkurencines sąlygas, bet ir apsunkina tauriųjų metalų ir brangakmenių rinkos priežiūrą, didina nelegalių gaminių patekimo į Lietuvos rinkas riziką, ir taip didinant vartotojų teisių pažeidimų mastą bei mažinant Įstaigos pajamas.

Įstaigos veiklos finansinius rezultatus sąlygoja Įstaigos veiklos metų eigoje kintamumas – didžioji dalis pajamų yra gaunamos kiekvienų metų IV ketvirtį – apsunkina investicijų planavimą Įstaigoje.

VIII. APSKAITOS TVARKYMAS IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIAI

Pakeitus Įstaigos teisinę formą iš valstybės įmonė į viešąją įstaigą, finansinės ataskaitos rengiamos pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS).

Metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditą atlieka Įstaigos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos viešo pirkimo būdu parinkta nepriklausoma išorės audito įmonė. Veiklos ataskaita, finansinių ataskaitų rinkinys ir nepriklausomo auditoriaus išvada viešai skelbiami interneto svetainėje.

2022 metais Finansų ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyrius (toliau – CVAS) atliko Įstaigos Viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo ir vykdymo vidaus auditą ir vidaus kontrolę įvertino „gerai“.

Valstybės kontrolė 2022 metais, atlikdama 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, kurį sudaro valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai, auditą, auditavo VŠĮ Lietuvos prabavimo rūmų 2021 metų finansinių ataskaitų rinkinį. Valstybės kontrolė, įvertinusi Įstaigos valstybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis, rekomendacijų Įstaigai nepateikė.

IX. ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

Darbuotojų ir kitų asmenų asmens duomenys (toliau – asmens duomenys) Įstaigoje renkami ir tvarkomi, vadovaujantis Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymu, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais Įstaigos veiklą, taip pat laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą ir sudarytų sutarčių nuostatų.

Tvarkant asmens duomenis, Įstaigoje griežtai laikomasi Bendrajame duomenų apsaugos reglamente įtvirtintų principų, užtikrinant, kad asmens duomenys būtų tvarkomi teisėtai, tiksliai, skaidriai, sąžiningai ir tokiu būdu, kad būtų užtikrintas tvarkomų asmens duomenų tikslumas,

tapatumas, saugumas, kad nebūtų tvarkomi pertekliniai asmens duomenys ir kad asmens duomenys būtų tvarkomi ne ilgiau, nei tai yra būtina. Įstaiga tvarko minimalius (būtiniausius) asmens duomenis, reikalingus vykdyti Įstaigai pavestą teisinę prievolę.

X. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMĄSI

Įstaiga viešai skelbia savo internetinėje svetainėje Įstaigos veiklos tikslus, užduotis ir pagrindą, finansinius ir kitus veiklos rezultatus, informaciją apie darbo užmokestį, finansiniais metais įvykdytus, vykdomus ir planuojamus pirkimus.

Atskleidžiama informacija objektyviai atspindi Įstaigos veiklos pobūdį, esamas ir tolesnes Įstaigos veiklos kryptis, uždavinius ir tikslus, pasiekimus ir veiklos rezultatus.

XI. SVARBŪS 2022 METŲ ĮVYKIAI, ĮTAKOJĘ ĮSTAIGOS VEIKLĄ IR FINANSINIUS RODIKLIUS

Pastarųjų metų svarbūs Įstaigai įvykiai: 2021 m. keitėsi Įstaigos teisinė forma, 2022 m. balandžio mėnesį – Įstaigos vadovas. Pokyčiai turėjo tiesioginės įtakos kitiems Įstaigos procesams: atnaujinama (dar nebaigta formuoti) administracinė komanda, vyksta (po keletą kartų kartojamos) trūkstančių specialistų atrankos, naujai priimtų darbuotojų adaptacinė programa, darbo organizavimo principų kaita, veiklos procesų analizė, organizacinių vidaus dokumentų revizija.

Direktorė

Virginija Pavalkienė